

VELKOMMEN TIL FAGLIG FREDAG

Bisidder og partsrepræsentation

Med Bente Hagelund



Webinaret starter om et øjeblik...

Værd at vide



Vi spiller musik nu – tjek dine lydindstillinger, hvis du ikke kan høre musikken.



Oplever du tekniske problemer, så tjek vores guide på schultz.dk/teknik - eller skriv til os via "Q&A" i øverste højre hjørne.



Du får adgang til optagelsen og alle slides efter webinarret.

Schultz



Introduktion

1. Partsrepræsentanter, bisiddere og deres opgaver
2. Hvor står reglerne?
3. Hvem har ret til repræsentation?
4. Hvem kan være repræsentant eller bisidder?
5. Er der undtagelser fra retten til repræsentation?
6. Særlige regler om børn
7. IT-systemer og repræsentation
8. Hvad sker der, hvis reglerne ikke overholdes

1. Partsrepræsentanter, bisiddere og deres opgaver

En partsrepræsentant træder ind i sagen **i stedet for borgeren.**

Det betyder, at borgeren træder et skridt tilbage og overlader kommunikationen til partsrepræsentanten. Myndigheden skal skrive, ringe eller holde møder med repræsentanten – ikke med parten. Repræsentanten træffer beslutninger med bindende virkning for borgerne.

En bisidder træder ind i sagen **sammen med borgeren.**

Det betyder, at bisidderen typisk deltager i møder sammen med borgeren i den offentlige myndighed. Det er fortsat borgeren, der kommunikerer med myndigheden og træffer alle beslutninger.

Må bisiddere sige noget til møderne?

Ja.

Hvis borgeren har medbragt en bisidder til mødet, må denne person gerne tale.

Borgeren og bisidderen kan med fordel aftale opgavefordelingen inden mødet og eventuelt starte med at fortælle sagsbehandleren om det.

Hvis bisidderen modvirker sagsbehandlingen, kan vedkommende udelukkes fra mødet

Hvor står reglerne?

Forvaltningslovens § 8:

”Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre.”

Specielle love, f.eks. Barnets Lov § 6:

”Et barn eller en ung, hvis sag behandles efter denne lov, har på ethvert tidspunkt af sagens behandling ret til at lade sig bistå af andre.”

Uskrevne retsgrundsætninger:

Der gælder et almindeligt princip om, at borgere i almindelighed kan vælge at lade sig repræsentere eller bistå af andre, når de er i kontakt med den offentlige forvaltning.

Hvem har ret til repræsentation?

Den, der er **part** i en **afgørelsessag** hos en offentlig myndighed.

Afgørelse	Part
Når en offentlig myndighed skal træffe en beslutning om, hvad der er eller skal være ret i en konkret sag.	Adressaten eller modtageren af afgørelsen.
Eksempler: Ansøgningssager om kontanthjælp, handicapstøtte, byggetilladelser eller andre tilladelser.	Den, som afgørelsen får retsvirkning for.
Eller sager, som er startet på myndighedens initiativ, f.eks. afskedigelsessager eller skattesager.	Den person, der har en væsentlig individuel interesse i sagen og dens udfald.

Hvem har også ret til repræsentation?

Borgere, der er involveret i faktisk forvaltningsvirksomhed i en offentlig myndighed

Eksempler på faktisk forvaltningsvirksomhed:

- sundhedspleje
- ældrepleje
- undervisning

Retten til repræsentation gælder **ikke** i relationer med andre private borgere eller virksomheder, f.eks. boligselskaber eller forsikringselskaber

Hvem kan være partsrepræsentant eller bisidder?

- En professionel repræsentant, f.eks. en advokat, en revisor eller en socialrådgiver
- En god ven eller et familiemedlem
- En repræsentant fra en interesseorganisation, f.eks. en fagforening, en grundejerforening eller en patientforening

Hvornår kan der kræves fuldmagt?

Borgeren betaler selv eventuelt honorar til repræsentanten

Undtagelser fra retten til repræsentation

Undtagelse 1: Når det er nødvendigt, at parten selv medvirker personligt i sagsbehandlingen

”Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.”

Eksempler: Udstedelse af lægeerklæringer eller pas. Vielser eller f.eks. konstatering af, at udlændinge stadig er i landet.

Undtagelser fra retten til repræsentation

Undtagelse 2: Når den konkrete partsrepræsentant eller bisidder er uegnet eller modarbejder til skade for parten

“... hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.”

Eksempler:

Hvis bisiddere varetager deres egne interesser og ikke partens, eller hvis parten er bange for bisidderen.

Hvis bisiddere skaber forvirring eller hindrer sagens udvikling. Ombudsmanden kritiserede ikke, at bisiddere blev nægtet adgang til stofmisbrugerens behandlingssamtaler

Ankestyrelsen kritiserede, at en kommune afviste bisidderes deltagelse i virtuelle møder under corona. Tekniske problemer er ikke omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

Særlige regler om børn

Børn er også parter, men udgangspunktet er, at deres rettighederne varetages af forældrene, indtil barnet er myndigt

Barnets Lov § 6 (reglerne stod tidligere i Serviceloven)

Sundhedsloven § 14 og 17

Børnesamtale i Familieretshuset eller Ankestyrelsen

Kan børn være bisiddere for deres forældre?

IT-systemer og repræsentation

Retten til repræsentation gælder også når sagsbehandlingen foregår digitalt

Offentlige IT-systemer skal tage højde for retten til repræsentation

Enten skal andre – altså en repræsentant – kunne bruge løsningen på vegne af borgeren

Eller også skal borgeren, der ønsker at bruge en partsrepræsentant kunne fritages for at bruge den digitale løsning og henvende sig til myndigheden på en anden måde

IT-systemer og repræsentation

Eksempler:

Selvbetjeningssystemet minSU giver mulighed for at give fuldmagt til en partsrepræsentant

Kommunal selvbetjeningsløsning til ansøgninger om hjælpemidler gav ikke mulighed for repræsentation. I sådanne tilfælde skal borgeren have mulighed for fritagelse for at anvende den digitale løsning.

I 2021 fandt Ombudsmanden fandt, at der i 32 IT-systemer i skatteforvaltningen ikke var tilstrækkelige muligheder for partsrepræsentation

Ombudsmanden kritiserede, at partsrepræsentanter ikke kunne starte sager op i Familieretshuset. Det var i strid med forvaltningsloven

Konsekvenser, hvis reglerne ikke følges

- Overtrædelsen af reglerne kan medføre, at afgørelsen bliver ugyldig, hvis repræsentantens bistand ville have været af væsentlig betydning
- I tilfælde af klage, kan sagen blive hjemvisning til ny 1.instansbehandling
- Suspension af klagefrister indtil repræsentanten modtager klagevejledning

Men det vigtigste er, at borgeren ikke får den mulighed for støtte, som der kan være brug for. Borgeren kan få en dårlig oplevelse af mødet med den offentlige myndighed og miste tilliden til "systemet".

Her kan du læse mere om emnet:
[Folketingets Ombudsmands hjemmeside](#)
[Socialrådgiverforeningens hjemmeside](#)
[Niels Fenger: Forvaltningsloven med kommentarer](#)

Tak for i dag, og tak fordi du deltog.

Guider og kurser med relation til Bisidder og partsrepræsentation

Guider

- Bisidder og partsrepræsentation

Findes på produktet Forvaltning og retssikkerhed.

- Bisidder og partsrepræsentant til børn

Findes på produktet Social og Sundhed

Guiderne er tekster, som fagspecialisterne hos Schultz laver, og som forklarer og formidler lovgivningen på et givent område

Campus – kurser

- Barnets lov – formål, barnets rettigheder, underretningspligt



FAGLIG FREDAG I AUGUST

NYE REGLER OM MAGTANVENDELSE

Med Birgitte Gulbrandsen

DEN 23. AUGUST KL. 9.00 – 9.45

Tilmeld dig på [Schultz.dk](https://www.schultz.dk)



TAK FOR I DAG

Vidste du, at?



du har adgang til **guider**, som forklarer regler og praksis, hvis din arbejdsplads har abonnement på Schultz Kommunekoncept



du kan få adgang til mange **flere faglige kurser** i Schultz Campus, hvis din arbejdsplads har abonnement